

LELLE KIT: SKRÓCONY OPIS

1. WPROWADZENIE

Nauczmy się, jak się uczyć! Istnieją słowa czy zdania, które mają znaczny wpływ na nasze życie i na przyszłość naszych dzieci. Posiadanie kompetencji uczenia się jest obecnie niezbędne dla znalezienia pracy lub zdobycia stanowiska, które byłyby dla nas najbardziej odpowiednie. Zarówno osoby uczące się jak i studenci szukają instytucji edukacyjnych które – oprócz dostarczania najbardziej aktualnej wiedzy specjalistycznej – stworzą odpowiednie środowisko do doskonalenia różnych umiejętności.

LELLE Kit krok po kroku proponuje elastyczną metodologię, która pozwala na rozwijanie kompetencji uczenia się, poprzez doskonalenie takich umiejętności, jak: [krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów i zarządzanie własnym procesem uczenia się](#). Na podstawie dostępnych publikacji naukowych i badań przeprowadzonych w wybranych krajach Unii Europejskiej stwierdzono, że powyższe umiejętności pełnią rozstrzygającą rolę w momencie wchodzenia na rynek pracy. Metodologia była rozwijana w taki sposób, aby proponowane aktywności i zadania można było łatwo włączyć do obecnych programów nauczania. W rezultacie studenci będą przygotowani na stawienie czoła wyzwaniom życia zawodowego gdy rozpoczną pełnienie swoich obowiązków pracowniczych.

Zachęcamy do zapoznania się z LELLE Kit i spojrzenia na niego jak na „skrzynkę z narzędziami”, która zawiera przydatne pakiety z informacjami. Pakiety te, nazywane modułami, mogą być używane niezależnie od siebie. Dlatego nie ma potrzeby zapoznawania się z wszystkimi modułami, jeżeli jesteśmy zainteresowani wykorzystaniem tylko niektórych z nich.

LELLE Kit oferuje także narzędzie służące do (auto)diagnozowania poziomu umiejętności studentów – tzw. filtr umiejętności. Dzięki niemu w jak największym stopniu można skupić się na potrzebach studentów oraz uwzględnić w programach kształcenia takie aktywności, które będą najlepiej im odpowiadać. W LELLE Kit zawarto również materiały szkoleniowe z przetestowanymi aktywnościami, zadaniami oraz szczegółowy opis na temat tego jak krok po kroku wdrożyć metodologię rozwoju kompetencji uczenia się do podstaw programowych.

Aby lepiej przedstawić działanie LELLE Kit w niniejszym dokumencie znajdziemy opisy doświadczeń naszych współpracowników i studentów, którzy uczestniczyli w pilotażu z wykorzystaniem modułów. W celu bliższego zapoznania się z tekstami źródłowymi, na których opierają się prezentowane dokumenty, narzędzia i materiały prosimy o przeczytanie raportu podsumowującego badanie LELLE lub bibliografię.

Projekt LELLE został ufundowany przy wsparciu Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy jej Autorów i Komisja nie może być brana do odpowiedzialności za jakiegokolwiek sposób wykorzystania informacji w niej zawartych. Nr projektu: nr 2015-1-HU01-KA203-013619

Project LELLE has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use, which may be made of the information contained therein. Project number: 2015-1-HU01-KA203-013619

Witamy w LELLE Kit! Jako partnerzy projektu LELLE mamy przyjemność podzielić się wiedzą oraz wypracowanymi przez nas dobrymi praktykami. Zapraszamy do przyłączenia się do społeczności LELLE i zachęcamy do dzielenia się swoimi przemyśleniami, doświadczeniami i pomysłami na rozwijanie zaprezentowanych pomysłów.

20 września 2017

2. PODZIĘKOWANIA

Projekt LELLE nie mógłby zostać skutecznie zrealizowany, gdyby nie entuzjazm i zaangażowanie studentów, którzy uczestniczyli w różnych aktywnościach mających na celu rozwój kompetencji uczenia się.

Składamy serdeczne podziękowania realizowanemu przez Unię Europejską programowi Erasmus+ za merytoryczne i finansowe wsparcie projektu.

Projekt został pomyślnie zakończony dzięki wytrwałej pracy oraz zaangażowaniu poniższych osób:

- [Faculty of Business and Economics, Uniwersytet Panoński, Węgry](#) (dr Tibor Csizmadia, dr Beáta Fehérvölgyi, dr Petra Gyurácz-Németh, mgr Tamás Kigyós, dr Edit Kóvári, dr Ágnes Raffay, mgr Réka Vámosi)
- [Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu](#) (mgr Agnieszka Pietrus-Rajman, dr Sylwia Wrona, mgr Marek Prokopowicz, dr inż. Dorota Kwiatkowska-Ciotucha, dr inż. Urszula Załuska, mgr Marzena Gmiterek)
- [BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH, Austria](#)
- [Uniwersytet Otwarty w Holandii](#) (dr Christian M. Stracke, dr Esther Tan)
- [Europa Consortium Regional Development Non-profit Ltd., Węgry](#) (Krisztina Erdős, István Lábodi, Eszter Lesták, Éva Ötvös)

3. THE AIM OF THE LELLE KIT / CEL LELLE KIT

Celem jaki przyświecał stworzeniu LELLE Kit było zapewnienie instytucjom szkolnictwa wyższego i kształcenia zawodowego takich narzędzi, które będą wspierać nauczycieli w pracy z osobami (ponownie) wchodzącymi na rynek pracy (w szczególności ze studentami ostatnich lat). Założeniem autorów projektu LELLE było, że narzędzia doskonalenia umiejętności mogą zostać włączone do istniejących programów nauczania.

Intencją partnerów LELLE było stworzenie elastycznego i opartego na modułach narzędzia, którego konstrukcja pozwala na jego stałe rozbudowywanie. Do LELLE Kit łatwością można dodać aktywności lub zadania, które rozwijają kompetencje uznane w projekcie za kluczowe (krytyczne myślenie,

2015-1-HU01-KA203-013619

rozwiązywanie problemów, zarządzanie własnym procesem uczenia się”), kompetencje z nimi powiązane lub prowadzą zupełnie nowe umiejętności.

W czasie rozwijania metodologii i opracowywania materiałów szkoleniowych partnerstwo LELLE zdecydowało, że projektowane narzędzie powinno nie tylko pracowników uniwersyteckich czy instytucji kształcenia zawodowego, ale także nauczycieli w szkołach średnich, osoby uczące się i specjalistów ds. zarządzania zasobami ludzkimi.

internetowych. Pozwolą one użytkownikom LELLE kit na zapoznanie się z podobnymi zadaniami i aktywnościami. Sam LELLE Kit dostarcza zaś sprawdzonych sposobów na to, jak wspomniane zadania i aktywności można włączyć do funkcjonujących już programów nauczania.

LELLE Kit będzie dla ciebie idealnym narzędziem, jeżeli...

... jesteś wykładowcą uniwersyteckim lub nauczasz w instytucji kształcenia zawodowego:

- możesz wzbogacić swoje zajęcia lub wykłady o aktywności i zadania, które będą pozytywną „odskocznia” dla twoich uczniów / studentów, a zarazem na nowo pobudzą ich zainteresowanie omawianym tematem - niezależnie od przedmiotu jakiego nauczasz. Będziesz mieć częstsze okazje do bliższego kontaktu ze studentami, do regularnych spotkań w bardziej w mniej formalnej atmosferze i szansę na zbudowanie klimatu zaufania. Stworzysz warunki sprzyjające wydobywaniu ukrytych talentów i umiejętności, a wyniesione doświadczenia będziesz mógł wykorzystać jako punkt wyjściowy do swoich publikacji czy badań. Innym słowy, prowadzone przez ciebie zajęcia staną się bardziej atrakcyjne dla studentów.

... nauczasz w szkołach podstawowych i średnich, których uczniowie planują kontynuować edukację na uczelniach wyższych. Wówczas LELLE Kit pozwoli ci na:

- “uzbrojenie” uczniów w techniki zarządzania własnym procesem uczenia się, które ułatwią im odnalezienie się w warunkach uniwersyteckich, gdzie wiedza nie jest sprawdzana tak systematycznie jak miało to miejsce w okresie kształcenia w szkole średniej. Będziesz dysponować dodatkowymi materiałami, które pokażą ci jak nauczyć swoich uczniów odróżniania informacji istotnych od nieistotnych.
- udoskonalenie formy w jakiej prowadzone są zajęcia – od fizyki, przez historię sztuki do języka polskiego. Dzięki temu twoi uczniowie będą lepiej przygotowani na wyzwania czekające ich na studiach. Tym zaś, którzy po ukończeniu edukacji średniej zdecydują się na pracę będziesz w stanie zapewnić odpowiedni *know-how*. Bez problemu odpowiesz na takie pytania dotyczące tego jak mierzyć się z wyzwaniami w miejscu pracy, w jaki sposób szybko się uczyć i jak szybko dostosować się do zmieniających się warunków.

... rekruterem lub specjalistą HR, który przeprowadza rozmowy kwalifikacyjne:

2015-1-HU01-KA203-013619

- poszerzysz swoją wiedzę na temat oferty edukacyjnej, jaką uniwersytety i instytucje kształcenia zawodowego proponują swoim studentom / uczniom. W większym stopniu dowiesz się czego możesz spodziewać się po studentach aplikujących na stanowiska w twojej firmie. Możesz wykorzystać moduły z LELLE Kit w firmowej ofercie szkoleniowej, jeżeli zajmujesz się programami wprowadzającymi dla nowych pracowników.

... jesteś studentem, któremu zależy na spełnieniu oczekiwań, które stawia przed tobą twój pracodawca:

- będziesz musiał stawiać czoła nowym wyzwaniom, uczyć się coraz to nowych rzeczy, szybko dostosowywać się do różnych sytuacji, rozwiązywać postawione przed tobą problemy i sprawnie wywiązywać się z wyznaczonych zadań. Jeżeli będziesz wiedzieć jak reagować w zależności od kontekstu wzrośnie twoja samoocena, pewność siebie i umiejętność właściwego reagowania w przyszłości.

4. KONSTRUKCJA LELLE KIT

Zawartość LELLE Kit została podzielona na pięć modułów w zależności od ich charakterystyki i sugerowanego zastosowania:

[Moduł nr 1: Zarys ogólny i informacje wprowadzające](#)

[Moduł nr 2: Dobre praktyki w rozwijaniu kompetencji uczenia się](#)

[Moduł nr 3: Materiały szkoleniowe dla mentorów i trenerów](#)

[Moduł nr 4: Wskazówki dotyczące wdrażania metodologii rozwijającej kompetencję uczenia się do programów nauczania](#)

[Moduł nr 5: Doświadczenia z rozwijania kompetencji uczenia się](#)

Trzy z powyższych modułów prezentują specjalistyczne aspekty koncepcji “Nauczmy się, jak się uczyć”. Pozostałe moduły opisują doświadczenia wyniesione z pilotażu oraz nakreślają kontekst powstania projektu.

Konstrukcja LELLE Kit pozwala na:

... niezależne użycie wybranych modułów– nie ma potrzeby zapoznawania się z wszystkimi modułami, jeżeli chcesz skorzystać wyłącznie z jednego. Z łatwością możesz wybrać interesujące cię zagadnienie, a następnie się nim zająć.

... uzyskanie łatwego dostępu do objaśnień, które są logicznie ze sobą powiązane – dzięki wykorzystaniu linków i odnośników w prosty i przejrzysty sposób można dotrzeć do wybranych

części LELLE Kit, tym samym sprawiając, że jego zawartość zostanie lepiej zrozumiana przez grupę docelową.

... użycie nawet jednego wybranego dokumentu – nie tylko moduły, ale również pojedyncze dokumenty posiadają odniesienia do literatury specjalistycznej lub odnośniki do powiązanych dokumentów.

... łatwe zaaplikowanie metodologii, aktywności i zadań – osoby korzystające z LELLE Kit mają do dyspozycji szablony oraz przewodniki ilustrujące w jaki sposób można wcielić wybrane aktywności do swojego obszaru nauczania. Zadania i aktywności mają zastosowanie w każdej dziedzinie – od nauk ścisłych do przedmiotów humanistycznych.

... użycie materiałów w dowolny sposób, bazując jedynie na sugestiach – w zależności od pomysłu na wykorzystanie LELLE Kit możesz albo trzymać się zaproponowanego formatu albo wykorzystać materiał w autorski sposób – dopuszcza się odejścia od scenariusza.

... korzystanie przez użytkowników z dowolnych jego części, ponieważ zaproponowane metodologia i koncepcja są elastyczne i pozwalają na wiele zastosowań. Partnerzy LELLE przetestowali części i moduły LELLE Kit na różne sposoby, w zależności od używanych metod edukacyjnych, charakterystyki grupy docelowej i przedmiotów nauczanych przez pracowników danej instytucji.

... na uzupełnianie go o dodatkowe aktywności i umiejętności, bowiem obecna forma LELLE Kit stanowi dopiero pierwszą odsłonę narzędzia, które – niezależnie od przedmiotu – ułatwia rozwijanie kompetencji uczenia się. Dzięki swojej konstrukcji LELLE Kit można stale rozbudowywać o nowe elementy lub doskonalić istniejące już części.

Aby w jak największym stopniu skorzystać ze zgromadzonej wiedzy i dobrych praktyk sugerujemy przejrzanie całości materiału (tj. wszystkie moduły). Takie podejście gwarantuje, że zapoznasz się z wszystkimi istotnymi informacjami ważnymi dla zrozumienia koncepcji LELLE, ale także nauczysz się konkretnych technik, które ułatwią ci włączenie wybranych ćwiczeń do podstaw programowych w twojej placówce.

W sekcji „[Jak używać LELLE Kit?](#)” znajdziesz wskazówki, które pomogą w nawigowaniu pomiędzy modułami, sekcjami i dokumentami. Po wyborze interesującego cię modułu kliknij na jego tytuł – zostaniesz natychmiast przeniesiony do odpowiedniego miejsca w dokumencie. Zawarte tam wprowadzenie dostarczy ci najważniejszych informacji na temat LELLE Kit w kontekście wybranego tematu. Odsyłacze i linki do powiązanych sekcji w ramach dokumentu pozwolą ci znaleźć właściwe objaśnienia, definicje, szczegółowe informacje i poprowadzą cię przez odpowiednie dokumenty czy szablony.

5. Moduły w LELLE Kit

LELLE Kit jest zbiorem informacji, który wspiera działania zmierzające do włączenia kompetencji uczenia się do istniejących programów kształcenia. Z tego też powodu sugerujemy, aby spoglądać na niego jak na „skrzynkę z narzędziami”. Niemniej jednak, moduły zostały zaprojektowane w taki sposób, że bez przeszkód mogą zostać użyte niezależnie od siebie.

Każdy z pięciu modułów ma taką samą budowę. Na początku znajduje się ogólne omówienie zawartości modułu. Sekcja ta zawiera informacje na temat jego celu, struktury i sugerowany sposób „czytania” modułu. Również w tym miejscu opisane są jego powiązania z innymi częściami LELLE Kit.

Poniżej krótkie omówienie każdego z modułów:

[Moduł nr 1: Zarys ogólny i informacje wprowadzające](#)

Ta część LELLE Kit dostarcza informacji na temat źródeł projektu oraz na temat przyczyn, dla których partnerzy zdecydowali się na jego realizację. Podjęte wyzwanie polegało na uzupełnieniu istniejących programów nauczania o aktywności i zadania, które rozwijają kompetencję uczenia się. W rozdziale tym omówiono także kwestię unijnych źródeł finansowania projektu oraz przedstawiono podmioty odpowiedzialne za jego realizację.

[Moduł nr 2: Dobre praktyki w rozwijaniu kompetencji uczenia się](#)

W tym module dowiesz się więcej o badaniu przeprowadzonym przez partnerów LELLE, którego celem było stworzenie merytorycznych podstaw dla późniejszych materiałów szkoleniowych. Szczegółowe sprawozdania dostępne są w pięciu językach ([angielskim](#), [węgierskim](#), [polskim](#), [niemieckim](#) i [holenderskim](#)). Po zapoznaniu się z modułem uzyskasz jasny obraz tego, które z umiejętności odgrywają kluczową rolę w rozwoju kompetencji uczenia się oraz dlaczego. Omówienie najlepszych praktyk – znajdujące się na osobnych arkuszach – bliżej zapozna cię z najnowszymi i najpopularniejszymi metodami oraz modelami.

[Moduł nr 3: Materiały szkoleniowe dla mentorów i trenerów](#)

Ta część LELLE Kit zawiera materiały, które opracowano z myślą o włączeniu ich do istniejących programów kształcenia. Zapoznając się z modułem przeczytasz o formularzu diagnozowania umiejętności, który mierzy u studentów poziom takich kompetencji jak myślenie krytyczne, rozwiązywanie problemów i zarządzanie własnym procesem uczenia się. Formularz jest dostępny w pięciu językach ([angielski](#), [węgierski](#), [polski](#), [niederlandzki](#) oraz [holenderski](#))

Na podstawie wyników uzyskanych za pomocą formularza możesz podjąć decyzję co do tego, które z kluczowych kompetencji chciałbyś rozwijać oraz w czasie jakich zajęć. Moduł zawiera materiały edukacyjne, które mogą zostać wykorzystane w czasie szkolenia przygotowującego nauczycieli do korzystania z formularza. Zaleca się, aby ten sam formularz używać w trakcie pracy ze studentami.

2015-1-HU01-KA203-013619

W module zamieszczono też szablony, które ułatwią włączanie proponowanych aktywności do prowadzonych zajęć. Materiały szkoleniowe i szablony ćwiczeń są dostępne w czterech językach ([angielskim](#), [węgierskim](#), [polskim](#) oraz [niemieckim](#)).

[Moduł nr 4: Sugerowane rozwiązania dotyczące włączenia rozwoju kompetencji uczenia się do programów nauczania](#)

Partnerzy LELLE opracowali [wytyczne](#), które opisują najbardziej efektywne strategie wcielania metodologii rozwoju kompetencji uczenia się do programów nauczania. Wszystkie z zaleceń i przydatnych wskazówek z jakimi zetkniesz się w trakcie czytania modułu bazują na przeprowadzonym pilotażu.

[Moduł nr 5: Doświadczenia z rozwijania kompetencji uczenia się](#)

Ostatnia część LELLE Kit przywołuje doświadczenia partnerów LELLE z przeprowadzonego pilotażu. W jego trakcie gromadzili oni wnioski i dzielili się nimi z uczestnikami. Sporządzone podsumowanie daje wgląd w wyniki jakie uzyskano przy testowym wykorzystaniu narzędzia diagnostycznego. Dodatkowo, dowiesz się jakich metod szkoleniowych użyto w trakcie pilotażu.

W każdym z krajów partnerskich organizowano regionalne wydarzenia LELLE, które służyły podnoszeniu świadomości dotyczącej celów projektu i rozpowszechnianiu jego osiągnięć. W okresie letnim zorganizowano jednodniowy wyjazd – miał on na celu przedstawienie LELLE Kit specjalistom, którzy nie byli zaangażowani w fazę wdrażania projektu lub pilotażu.

Uczestnicy wyjazdu jako pierwsi mieli okazję wypróbowania LELLE Kit. Ich doświadczenia i rekomendacje zostały wzięte pod uwagę przy redagowaniu jego ostatecznej wersji (streszczenie znajduje się w tym module). Co więcej, w module zamieszczono sprawozdanie z konferencji, na której po raz pierwszy przedstawiono LELLE Kit.

2015-1-HU01-KA203-013619

* * *

Chociaż partnerzy LELLE kładli szczególny nacisk na punktualność, przejrzystość i dążenie do doskonałości w swojej pracy nad LELLE Kit, pewne udoskonalenia nadal mogą być potrzebne. Wasze przemyślenia, rekomendacje i propozycje rozwinięcia naszego narzędzia są mile widziane!

Z wielką wdzięcznością wysłuchamy waszych cennych opinii, komentarzy i sugestii. W tym celu wypełnijcie proszę „[Formularz propozycji usprawnień LELLE Kit](#)”. Wasze przemyślenia zostaną następnie przesłane do lidera partnerstwa LELLE (Uniwersytet Panoński) na następujący adres: lelle@gtk.uni-pannon.hu.

Zachęcamy do regularnych odwiedzin na naszej stronie internetowej (<http://lelle.gtk.uni-pannon.hu/en/home/>). Znajdą się tam wszystkie bieżące wydarzenia organizowane przez partnerów LELLE, jak również spostrzeżenia i informacje na temat samego LELLE Kit.